

a importantului tezaur, însoțită de materialul ilustrativ. Această publicație reprezintă prin ea însăși o realizare de cea mai mare utilitate, nu numai pentru cei care se interesează de arheologia tracă în mod special, ci în genere pentru istoricii artei și culturii elenice.

Noul tezaur de la Panaghiuriște, care se adaugă la seria deja lungă a vaselor de metal ieșite la iveală în Valea Trandafirilor, a fost descoperit întâmplător într-o lutărie, la circa 1 km sud de actualul orașel. El se compune din 9 vase din aur masiv, aparținând unui serviciu de masă. În cea mai mare parte a studiului său, D. Conțev face o descriere amănunțită a vaselor, asupra căreia nu e cazul să ne oprim. Va fi suficient să semnalăm că tezaurul este format din următoarele piese: patru ritionuri terminate în protome de cerb, de berbec și de țap, împodobite pe partea superioară cu frize în relief reprezentând scene din mitologia greacă și din poemele homerice; trei câni modelate în forma unor capete de femeie, având drept toartă câte un sfinx; o fială cu *mesomphalos*, decorată cu trei șiruri concentrice de măști în relief, reprezentând capete de negri, deosebit de expresive, vas asemănător cu acela pe care îl ținea într-o mână statuia zeiței Nemesis a sculptorului Agorakritos (astăzi pierdută, dar despre care vorbește Pausanias, I, 33,3); în sfârșit, o amforă, bogat decorată, având pe corp reprezentarea unei variante necunoscute a scenei descoperirii lui Achille în palatul regelui Lykomedes, de către Ulisse și Diomedes, iar pe fund pe Heracles copil sugrumind șarpele. Însoțit de un silen; toartele suprainălțate sînt în formă de satiri.

Vasele tezaurului de la Panaghiuriște, de o excepțională valoare artistică și documentară (pe care reproducerile fotografice nu reușesc să le redea în chip satisfăcător), sînt probabil, așa cum afirmă autorul articolului, produse ale artei grecești. Regretăm însă că pentru datarea lor D. Conțev — care propune a doua jumătate a sec. IV î. e. n. — recurge mai ales la observații

de ordin anticvaric și epigrafic. Poate că analiza stilistică a pieselor și studierea lor comparativă în raport cu alte produse ale toreticii grecești, ca și stabilirea unor corespondențe în arta minoră și majoră a perioadei de tranziție de la clasic la elenistic (de pildă cu maniera ultimei perioade a stilului Kertsch) ar fi constituit o metodă mai sigură pentru obținerea unor rezultate convingătoare în ceea ce privește fixarea datei noului tezaur.

Petre Alexandrescu

M. RENARD, *La légende de Pero et de Micon sur des vases de la Graufesenque*. Extrait de „Latomus” t. XIV (1955), fasc., 2, p. 285—289 și două planșe în afară de text.

Bazat pe o lucrare recentă a lui W. Deonna (*Deux études de symbolisme reglieux: La légende de Pero et de Micon et l'allaitement symbolique*, „Collection Latomus”, vol. XVIII, Bruxelles, 1955), autorul reexaminează cîteva fragmente de *terra sigillata* provenite din atelierul Graufesenque, pe care R. Knorr și F. Oswald le interpretează ca scene erotice, și stabilește, cu o documentație iconografică și stilistică reușită, că în realitate scenele se referă la legenda Pero și Micon, după care Micon, întemnițat și lăsat să moară de foame, fiind alăptat de fiica sa Pero, este salvat și lăsat în libertate.

Gr. Florescu

M. RENARD, *Plinie l'Ancien et le motif de l'asarôlos oikos*. Extrait de „Hommage à Max Niedermann”, Collection Latomus. vol. XXIII Bruxelles, (1956), p. 307—314.

Reluind problema mozaicului de tipul *asarôlos oikos* (camera nemăturată), despre care vorbește Pliniu cel Bătrîn în cartea XXXVI a enciclopediei sale, cum și alți autori, și este confirmat de cele cinci mozaicuri descoperite în Italia și Africa datînd de la sfîrșitul